

Remissvar över förslag till ny kontoplan Anläggningstillgångar samt kontoklass 5 och 6

Till BAS-intressenternas förening

Inledning

BAS-intressenternas förening genomför ett arbete med översyn av BAS-kontoplanen. Översynen har delats upp i delprojekt och föreningen har nu lämnat ut ett första delområde på remiss. Remissen innehåller ett förslag på ny kontoplan för anläggningstillgångar och övriga externa kostnader, kontoklass 5 och 6.

En arbetsgrupp bestående av företrädare för systemleverantörerna har på SIE-Gruppens uppdrag tagit fram detta remissvar. Arbetsgruppen har lagt stor vikt vid möjligheter till standardisering, digitalisering och automatisering.

Om SIE-Gruppen

Föreningen SIE-Gruppen är en sammanslutning av systemleverantörer och intresseorganisationer inom redovisningsområdet. Vår uppgift är att främja rationell bokföring/redovisning med hjälp av modern teknik.

SIE-Gruppen har ett 30-tal medlemmar, och arbetar i första hand med att vidareutveckla och förvalta de s.k. SIE-filformaten, som används vid kommunikation inom och mellan bokföringsprogram. SIE-Gruppen är medlem i, och arbetar aktivt med den svenska BAS-kontoplanen. SIE har representanter som arbetar aktivt inom XBRL Sweden och i Bokföringsnämnden.

Enligt uppdrag

Peter Flemsjö
ordförande

Övergripande reflektioner på remissförslaget

Generellt anser vi att en viss översyn av kontoplanen är positivt.

Det är positivt att omoderna konton som inte längre används i större omfattning tas bort och att konton ändrar namn i de fall det finns benämningar som bättre beskriver kontots innebörd och därmed förenklar hantering.

Vi tycker också att det är positivt att nya konton läggs till där det är betingat av förändring och ett behov finns hos en större grupp användare och företag.

I övrigt så anser vi att BAS bör eftersträva så få förändringar i kontoplanen som möjligt.

Det innebär:

- Undvik förändringar/flytt av konton för att "täcka hål/glapp" i kontoplanen.
- Undvik förändringar som inte innebär en stor och väsentlig förbättring för användaren.
- Slå inte samman kontoklass 11xx och 12xx eftersom dessa åtskiljs i årsredovisningen.

Vi förespråkar en förändring där BAS lägger tyngdpunkt på att förbättra benämningar på konton, så att dessa är korta och förenklar förståelsen för att förstå kontots innebörd - även för personer som inte är vana att bokföra.

Vi anser att vissa hopslagningar av konton i remissförslaget gör det svårare att förstå vad kontot ska användas till.

Med tanke på hur användarna av systemen idag använder sig av kontoplanen ifrågasätter vi syftet med att ha färre antal konton. Användarna söker sig ofta via namn fram till aktuellt konto och därmed ser vi inte att det skulle vara något problem med många konton. Här ser vi som, nämnts ovan, att tydliga benämningar och en eventuellt tillhörande beskrivning vore en bättre förenkling för användandet.

Slutsats

SIE-Gruppen ställer sig positiv till en översyn av BAS-kontoplanen. Dock anser vi att konton och kontonummer i möjligaste mån ska hållas oförändrade till sin innebörd och användning. Med det menar vi att konton som anses nödvändiga ska läggas till och konton som inte längre är moderna, och bedöms användas i enbart ringa omfattning, ska tas bort. Vidare menar vi att **enbart förändringar som medför väsentliga förbättringar** för användaren ska genomföras. Inga konton ska flyttas för att täcka "glapp". Vi har också sett att vissa konton har fått en ny benämning som är svårare att förstå än vad var fallet tidigare - istället för att förnya dem så att de är enklare att förstå, enligt vad man kallar saker idag. Detta utfall känns som en önskad effekt som vi hoppas på en fortsatt översyn av.

Att göra kontoplanen mer flexibel är inte det användarna är ute efter, vi tror här att det kommer bli en uppsjö av egenskapade kontoplaner som för exempelvis en byrå kommer vara svåra att hålla koll på om kund gör sin bokföring själv och lägger upp konton som de anser sig behöva.

Vi förordar att projektgrupperna lägger fram nya remissförslag, som innebär väsentligt färre förändringar jämfört med nuvarande BAS-kontoplan och inte innehåller flyttningar av konton.

Risk för låg acceptans och ökad diversifiering

Då förändringarna som föreslås kräver stora utvecklingsinsatser riskerar detta att undantränga möjligheter för annan ny funktionalitet i programvarorna som skulle ha ett större värde för användare och kunder. På det sättet riskerar nuvarande förslag till förändring att motverka den digitalisering vi alla önskar och eftersträvar.

Arbetsgruppen ser heller inte att den omfattande omarbetningen genererar tillräckligt värde för användarna, utan i stället innebär en extra kostnad, ökad administration och ökad risk för fel.

En lansering utifrån nuvarande förslag riskerar att få effekten att kontoplansutseendet blir mer differentierat, i stället för mindre.

Vi tror att en förändring av kontoplanen som inte känns motiverad av vare sig användare eller systemleverantörer riskerar att bli en produkt som istället inte används vilket riskerar att leda till att äldre kontoplaner bibehålls och utvecklas vidare utan standardisering av både användare och programleverantörer.

Samma risk finns vad avser branschkontoplanerna, där vi ser en risk att branschkontoplanerna inte kommer att anpassas till det nya, och att föreslagen förändring även på detta sätt ökar diversifieringen i kontoplanerna.

Vi vill även belysa några risker med föreslagen förändring speciellt:

Färre standardiserade konton

Med färre standardiserade konton och ökad frihet att skapa egna konton efter behov ser vi en risk att digitalisering bromsas och att den standardiserade kontoplan vi har idag på sikt försvinner om systemleverantörer väljer att gå en egen väg.

Här finns risk att en större valmöjlighet att skapa egna konton försämrar förutsättning för digitalisering och skapar en högre administrativ belastning.

Jämförelse över tid och mellan bolag

Med en förändring där konton inte bibehåller sin numrering, utan hamnar på ett kontonummer som tidigare haft en annan betydelse, försvåras jämförbarheten inom det egna företaget och mellan företag.

AI-funktionalitet

De system som använder AI-funktionalitet, där kontering föreslås baserat på en stor mängd data från tidigare transaktioner, kommer att påverkas när konton flyttas eller får ändrad innebörd.

Felaktiga rapporter

Med flytt av konton finns risk att fel konton ingår i definierade grupper som används för sammanställning av rapporter.

Mänskliga fel

Vid flytt ökar risk att användare bokför på kontons tidigare placering av gammal vana. Detta riskerar att medföra fel som blir svåra att upptäcka.

Denna risk bedöms med föreslagen förändring vara större än vid övergången från BAS96 då de flesta konton då hade samma innebörd som tidigare.

Generella synpunkter

Utöver ovanstående risker vill vi också bidra med en del generella synpunkter kring föreslagen förändring.

Grundantagande “Det ska inte finnas glapp i huvudkontoserien”

Vi anser att detta kriterium är en felaktig utgångspunkt i förändringsarbete med kontoplanen.

Bolag använder inte alla konton, så ur ett användarperspektiv kommer det alltid finnas ”glapp”. Vidare kommer flytt av konton att skapa mycket arbete för systemleverantörer och användare. Denna kostnad tycker vi inte kan motiveras av skälet att konton flyttas på grund av att man vill ”täcka glapp”.

Namnsättning

Det är väsentligt att antalet tecken i kontobenämningar hålls nere eftersom längden kan vara problematiskt att hantera i till exempel rapporter.

Flertalet av systemleverantörerna har också begränsningar kring antal tecken redan idag. Vi föreslår en kort benämning samt en tillhörande utökad förklarande text som kan presenteras eller användas för sökning i programmet.

Långa benämningar ökar risken att dessa förkortas på olika vis i olika system vilket motverkar standardisering.

Integrationer

Förändringarna påverkar inte bara leverantörer av bokföring utan även de som har byggt integrationer mot våra bokföringssystem. Dessa kommer också att behöva se över och hantera många olika användningsfall beroende på om ett företag genomfört kontoförändringarna eller skapat upp egna varianter av borttagna konton.

Hållbarhet

Trots ansatsen med en omfattande förändring i kontoplanen saknas perspektiv kring hållbarhet där kontoplanen skulle kunna bidra med möjlighet för uppföljning och rapportering.

Vi tycker att borttagning av underkonton till Energikostnader försvårar uppföljning av omställning av energislag. Denna typ av förändring går stick i stäv med dagens fokus på energikostnader. Dessa konton används också redan idag för automatisk hållbarhetsbedömning och för exempelvis ”gröna lån”.

Här skulle man exempelvis istället kunna komplettera med konto för solceller och försäljning av solel.

Problematisk konvertering

Här skulle olika konverteringsmallar krävas beroende på vilken kontoplan kunden använder. Idag används både BAS20XX och faktiskt även fortfarande BAS96. Med föreslagen ändring skulle många olika konverteringsfall behöva tas fram och detta till trots skulle mycket administration krävas för att hantera och egna konton.

Stor administration

Då kontoanvändning och användning av egna konton kan skilja sig mycket åt kommer möjligheten till automatiserad hjälp med konvertering vara begränsad. Detta innebär att slutanvändare kommer att behöva göra mycket manuell administration både vid förändring och i samband med fortsatt jämförelse och uppföljning över tid. Vidare måste upplagda automatkonteringar, konteringsmallar, anläggningsregister, separata fakturasystem etc ses över och eventuellt anpassas.

Slutanvändarna kommer därmed att behöva lägga mycket tid på att hantera förslagen förändring. Tid som kan upplevas som svårt att ta betalt för och som inte genererar något faktiskt mervärde.

Som nämnts under risker ovan kan också användare många konton utantill och stan-
sar utifrån det. En flytt och ändrar betydelse måste därför också vägas mot den ökade risken för eventuella fel och hantering av dessa.

Synpunkter kring förändring av anläggningstillgångar

Avskrivning över tid

Avskrivning sker över tid och försvåras vid byte av kontoplan med föreslagna förändringar. Detta riskerar att skjuta upp en anpassning och övergång.

Problematisk benämning

Benämningarna "1180 Byggnads- och maskininventarier (maskiner)" och "1230 Byggnads- och maskininventarier (inventarier)" är väldigt snarlikt benämnda och det är otydligt hur dessa är tänkta att användas

Konst

Vi förordar att kontot för Konst (1291) bibehålls då detta är vanligt förekommande och hanteras annorlunda än andra materiella anläggningstillgångar. Ett fast BAS-konto underlättar också hantering och klassificering i anläggningsregister.

Komplicerad utvecklingsinsats

Hantering för anläggningstillgångar kommer behöva byggas om vilket kräver mycket utvecklingstid. Här kommer också finnas en problematisk komplexitet att hantera i systemen då risken finns att kunder kommer ligga på olika versioner av kontoplan under lång tid beroende när eller om de väljer att genomföra förändringen.

Synpunkter kring förändring av Kontoklass 5 & 6

Benämningar

Benämningarna på konto 5020 & 5120 är samma både före och efter förändring. Detta är ett bra exempel på där en förklarande text hade varit till hjälp för vad respektive konto skulle användas för.

Konto 5390 är ett exempel på där benämningen blivit längre än tidigare. Här kanske det kan räcka att "för drift" används i kontoklassbeskrivningen.

Frågeställningar i remiss

Då remissen innehöll specifika frågeställningar besvarar vi dessa nedan även om en del av åsikterna redan har redovisats i ovanstående synpunkter.

Vad gäller delen om anläggningstillgångar önskar vi särskilt svar på:

1. Är förslagen i remissen bra?

Nej, vi ser främst stora problem med att befintliga konton får ny innebörd vilket försvårar hantering och kräver mycket administration.

Eftersom förändringen kräver mycket arbete både hos systemleverantörer, integratörer och användare ser vi en stor risk att många inte kommer att gå över till en ny kontoplan vilket gör att flera olika lösningar behöver underhållas.

Om inte, vilken lösning på problemen föreslår ni

svåröverskådlig kontoplan

Vi ser inte att överskådligheten är något problem idag. I systemen söker man sig fram till rätt konto istället för att bläddra igenom alla konton. Viktigare är bra korta benämningar och en förklarande text som är fri för användning.

att det finns konton utan synligt behov

Här ser vi exempel på att konton med fortsatt behov har raderats som t.ex. Djur som istället blivit Övriga anläggningstillgångar. Spårbarheten försvåras och blir omöjlig när man behöver jämföra över flera år.

platsbrist för nya konton

Vi ser inte att det har blivit speciellt mycket plats för nya konton samtidigt som vi ser en risk att borttagning och möjlighet att skapa upp nya konton motverkar en standardisering och att alla arbetar lika.

Tittar man på exempelvis Kontoklass 1 är så är det 47 konton som är borttagna men 49 konton som är tillagda. Alltså fler konton i det nya förslaget än tidigare.

2. Saknar ni något konto? Vad är i så fall motivet för att det ska finnas?

Ankomstregistreringskonto - Används som ett balanskonto vid ankomstregistrering innan detaljerad uppdelning och kontering

Konst - Vanligt förekommande konto där det är viktigt att fördefinierat konto finns. Eget konto för konst underlättar hantering i till exempel anläggningsregister.

3. Ser ni problem med att införa en ny indelning av konton för anläggningstillgångar?

Ja, omstuvning av konton skapar mycket arbete i alla led.

Exempelvis behöver pågående avskrivningar hanteras manuellt eftersom det i programmen inte går att hantera per automatik. Ny indelning av konton innebär mycket merarbete för att bygga om rapporter, integrationer och moduler, såväl för alla olika systemleverantörer som de som använder systemen.

4. Är strukturen i övrigt (ordning, placering av konton för avskrivning etcetera) bra?

Ja, förutom flytten av konton som får ny innebörd samt ihopslagningen av kontoklass 11 och 12 som vi anser är mycket problematiska

5. I de fall ni har en branschkontoplan – kommer det vara möjligt att anpassa den till den nya indelningen? Kommer det finnas en vilja att anpassa branschkontoplanen?

Vi har inte undersökt påverkan på branschkontoplaner närmare men bedömer att dessa riskerar att stöta på samma problematik som redogjorts för ovan.

Vad gäller delen om kontoklass fem och sex önskar vi särskilt svar på:

1. Är förslagen i remissen bra?

Nej, precis som för anläggning så har man här tagit bort konton som borde vara kvar och på flertalet platser ersatt befintliga konton med en ny innebörd.

Om inte, vad är de största problemen med förslagen?

Vi ser stora problem med att flytta och ersätta befintliga konton, borttagning av konton som används flitigt.

Ett exempel är "bankkostnader" som flyttas till "redovisningskostnader" som flyttas till "mätkostnader", detta ställer till det för jämförelser mellan åren och ökar risken för fel.

Även konton för representation bör bevaras och inte byta kontonummer. Kontot används i hög utsträckning och har kopplingar till system för skatteberäkningen, kvitto/resehantering samt lönesystem.

Vilken lösning på problemen i nuvarande kontoplan föreslår ni?

Vi ser inte problemen med otydlig struktur i befintlig kontoplan.

2. Saknar ni något konto? Vad är i så fall motivet för att det ska finnas?

Här ser vi problem med flertalet konton som föreslås försvinna.

Exempelvis så tas nästan alla underkonton till Energikostnader bort vilket försvårar uppföljning av omställning av energi.

Dessa konton används också redan idag för automatisk hållbarhetsbedömning och för exempelvis "gröna lån".

Även konton för trädgårdsskötsel och snöröjning har tagits bort vilka är vanligt förekommande.

Trycksaker, som är ett vanligt förekommande konto, raderas både som enskilt konto och i rubriken för kontogrupp. Detta gör att trycksaker inte kan sökas fram.

Under kostnader för Transport tas tex Traktor och Truckkostnader bort som är betydligt vanligare än exempelvis Rälsfordon eller Fartyg.

Hela konto "6060 Kreditförsäljningskostnader" med underkonton har tagits bort. Detta är frekvent använda konton, speciellt 6064, som möjliggör och används för uppföljning kring dessa vanliga kostnader.

Trängselskatt är borttagen i det nya förslaget men denna används fortfarande frekvent.

Vi ställer också frågande till att konto för Tull tas bort

3. Är indelningen i kontogrupper logisk?

Nej, här gör man försök till omstuvningar och tar till exempel bort "fri kontogrupp" och flyttar upp vissa, men inte alla konton

4. Är förslaget om en särskild kontogrupp för kostnader som är specifika för ideella föreningar och stiftelser bra?

Ja det är bra att det finns konton för dessa men här ser vi problem med att man samtidigt stuvor om

a. Borde kontona i stället ligga som grupp 68 eller 69?

Vi förordar kontogrupp 67 enligt remissförslag.

5. I de fall ni har en branschkontoplan – påverkar omstruktureringen på något sätt som försvårar för er?

a. Hur i så fall?

b. Kommer det vara möjligt att anpassa den till den nya indelningen?

Kommer det finnas en vilja att anpassa branschkontoplanen?

Vi har inte undersökt påverkan på branschkontoplaner närmare men bedömer att dessa riskerar att stöta på samma problematik som redogjorts för ovan och att detta därmed påverkar viljan för anpassning.